

РЕШЕНИЕ

№ 5378

гр. София, 29.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 01.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **9404** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.84, ал.2, вр. чл.76б, ал.1, т.2 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), вр. с чл.145–178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Х. Х. А., гражданка на И., с ЛНЧ [ЕГН], в лично качество и като законен представител на малолетните си деца А. Х. А., с ЛНЧ [ЕГН], р. на 22.06.2007г., Джихад Х. А., с ЛНЧ [ЕГН], р. на 11.11.2008г., А. Х. А., с ЛНЧ [ЕГН], 07.01.2011г., М. Х. А., с ЛНЧ [ЕГН], 19.10.2012г., и А. Х. А., с ЛНЧ [ЕГН], р. на 12.08.2015г., срещу решение № 15Х/09.09.2021г. на интервюиращ орган на Държавна агенция за бежанците (ДАБ) при Министерски съвет на Република България, с което не е допусната последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила.

В жалбата се твърди, че оспореното решение е неправилно и незаконосъобразно. Административния орган не се произнесъл по заявеното в молбата за закрила, че ако се върнат (в И.) децата ще бъдат убити или отвлечени. Съпругът ѝ бил замесен с военни сили, които противоречали на ИДИЛ, вследствие на което семейството станало обект на терористични атаки. Съпругът ѝ ги изоставил. В решението, в противоречие на чл.6а ЗУБ, не била направена преценка за най-добрия интерес на малолетните деца. Решението противоречало на Директива 2013/33/ЕС, Директива 2004/83/ЕО, Директива 2011/95/ЕС, чл.8 и чл.9, чл.4а ЗУБ и чл.33 от Конвенцията за статута на бежанците. В съдебно заседание пълномощникът на молителката - адв.Ф. заявява, че основното възражение е по чл.6а ЗУБ – липсвал анализ за интересите на

децата, обсъждане било формално, молителката и децата й нямало къде да се върнат, тъй като нямали дом. Актуалната ситуация в И. била неотнормима, семейството не било пряко засегнато от тази ситуация, а от лични отношения, от бившия съпруг, който й казал, че ако се върне със сигурност ще бъде убита.

Отвeтникът – интервюиращ орган на ДАБ, чрез юрк.П., оспорва жалбата. Бившият съпруг живеел в Турция и имал ново семейство.

СГП не изпраща представител.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна и правна страна следното:

От фактическа страна:

За първи път Х. Х. А. е поискала закрила от Р.България през 2016г. Молбата е подадена в РПЦ-Х. (с вх.№892/20.04.2016г.). Според данните от регистрационен лист е [дата на раждане] в [населено място] (Д.), И., гражданка на И., кюрдка, мюсюлманка-сунит, омъжена, с пет деца момчета, всички посочени по-горе. Поискала е закрила за себе си и за тях.

Съпругът й – А. Х. А., с ЛНЧ [ЕГН], е подал самостоятелна молба за закрила, отхвърлена с окончателно решение № 2168/14.02.2019г. по адм.д. №1145/2018г. на ВАС. С окончателно решение №4411/27.06.2019г. по адм.д. №5433/2019г. на АССГ е отхвърлена и последващата му молба.

По молбата на Х. Х. А. от 2016г. е постановено решение №7108/25.08.2016г. на председателя на ДАБ, с което на молителката и на петте й деца е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. Молителката е обжалвала решението пред АССГ, който е препратил делото по компетентност на Административен съд (АС) - Х., който с решение по адм.д. №627/2016г. е отхвърлил жалбата. Молителката е обжалвала това решение пред ВАС, който с решение по адм.д. №5816/2017г. е отменил решението и върнал делото за разглеждане от друг състав на АС – Хасково. С решение по адм.д. №758/2017г. АС-Хасково е отменил решение №7108/25.08.2016г. на председателя на ДАБ и е върнал преписката за ново произнасяне. На органа са дадени указания, че е било допуснато нарушение на чл. 15, ал.6 ЗЗДет, според който „При всяко дело съдът или административният орган уведомява дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на детето ...“, която дирекция „... изпраща представител, който изразява становище, а при невъзможност предоставя доклад.“ - за всяко едно от децата. Отделно от това е посочено, че молителката, като член на семейство, чийто съпруг е подал отделна молба за закрила и с оглед запазване целостта на семейството, има право да се ползва от правата, които нейният съпруг би придобил при евентуално уважение на молбата му.

Съобразявайки се с тези указания, с решение №3596/09.11.2018г. председателят на ДАБ е спрял производството за молителката и децата й до произнасяне на ВАС по цитираното по-горе адм.д. №1145/2018г. След като с решението по него е окончателно отхвърлена молбата на съпруга й, производството за молителката и децата й е било възобновено с решение №1996/29.03.2019г. на председателя на ДАБ. В това производство председателят на ДАБ е постановил решение №5667/19.09.2019г., с което отново е отказал предоставянето на закрила на молителката и децата й.

Молителката е обжалвала решението пред АС – Хасково, който го е изпратил на АССГ по подсъдност. АССГ се е произнесъл с решение по адм.д. №12214/2019г., с

което е отхвърлил жалбата. По жалба на молителката ВАС се е произнесъл с окончателно решение по адм.д. №7321/2020г., с което е оставил в сила решението на АССГ.

Молителката е подала последващата молба с вх. № 1842/29.12.2020г. с искане на закрила за нея и децата ѝ. С решение №1 X/14.01.2021г. на интервюиращ орган на ДАБ, молбата не е допусната. Молителката е обжалвала решението пред АССГ, който с решение по адм.д.№1064/2021г. е уважил жалбата и върнал преписката на органа с указания – за разглеждане на бежанската история и на децата, за преценка на техните най-добри интереси, за преценка на риска при връщането им в И., за по-задълбочен коментар на докладите на Дирекция „Социално подпомагане“.

Въз основа на горното решение, интервюиращ орган на ДАБ с решение №13 X/17.05.2021г., като отново не е допуснал молбата. Молителката е обжалвала това решение, като жалбата е отхвърлена с окончателно решение по адм.д. №635/2021г. на АС - Хасково.

Молителката е подала нова молба с вх. № КП-1339/03.08.2021г., в която се излагат оплаквания срещу Решение № 13X/17.05.2021г., което вече е потвърдено при съдебното му обжалване пред АС Хасково. Административният орган е намерил молбата за неясно формулирана, нередовна и с писмо от 12.08.2021г. е изискал уточнение за лично подаване/упълномощаване от молителя и пълните имена на малолетните деца.

Жалбоподателката с допълнителна молба от 03.09.2021г. е направила изисканото уточнение, че подава молбата лично и от името на своите малолетни деца, с посочване на пълните им имена и адвокатско пълномощно за упълномощаване на адв.Ф.. Представя писмени доказателства за опасността да се завърне в страната на произход – три броя писма. Прави искане за ново разглеждане на молбата, образуване производство за предоставяне на международна закрила и да бъде разгледано твърдяното в предходната ѝ молба като зов за съдействие на една самотна майка с пет деца, които са емоционално и психически потиснати от страха си да се завърнат в страната си по произход. В първоначално подадената си молба се позовава на опасността да се върне в И., твърди, че „децата ѝ ще бъдат убити ако се върнат в страната си по произход“. Там нямали дом. Децата ѝ щели да бъдат отвлечени. „Съпругът ѝ бил замесен с военни сили, които противоречали на ИДИЛ“, бил „бивш военен от американските сили“, цялото ѝ семейство станало „мишена“ за терористични атаки“. Положението в И. било рисковано за сунитите, тъй като били основната група, нападана от шиите. Живеела в България повече от пет години, децата ѝ учили и говорили само на български. Твърди, че тя и децата ѝ се нуждаят от психолог, моли съобразяване с техните най-добри интереси, моли уведомяване органите за закрила на детето.

С уточнителната молба молителката е представила три писма със сходен текст – от майка си, от баща си, от нейна съседка. В писмото на майката се казва, че мъжът на молителката вече бил луд, заплашвал ги всеки ден, успял да стигне до тях чрез други хора, които употребили срещу тях физическа сила; казва на дъщеря си да отиде на далечно и сигурно място. В писмото на бащата се казва, че били нападнати от семейството на съпруга ѝ; заплашили с убийство нея и децата; казва на дъщеря си да не се връща в И., защото е опасно за нея и децата; уведомили полицията, но тя не можела да направи нищо. В писмото от съседката се казва, че родителите на молителката били заплашвани от съпруга ѝ; бил им нанесен физически побой от

семейството на съпруга ѝ; полицията не можела да им помогне; мъжът на молителката се намирал в Турция и издирвал нея и децата; съветва я да не се връща в И. и да остане в сигурна страна.

Към административната преписка са приложени справки, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно обстановка в И., актуални съответно към 28.04., 02.06. и 09.08.2021г. Първата се отнася до общото положение в страната и до положението в Иракски К. – където е родена и последно е живяла молителката (в [населено място], провинция Д.). Според нея в страната действат множество вътрешни сили за сигурност и над 60 милиции. Затихва дейността на Ислямска държава (ИД). Правителството си сътрудничи с ВКБООН, Международната организация по миграция и други хуманитарни организации. Подобряват се условия на религиозна свобода. Правителството на Иракски К. се опитва да експулсира от границите си всички въоръжени групировки, които не действат под официалното командване на иракските сили за сигурност. Втората справка се отнася конкретно до сигурността в провинция Д., достъпа до образование и здравни грижи за непълнолетни лица и социалното подпомагане на деца и майки. Според нея провинцията се радва на стабилна сигурност (освен някои гранични с Турция райони). Положението е мирно, спокойно, по-добро отколкото в останалата част на И.. Образованието е задължително и безплатно за деца на възраст 15-годишна възраст. Конституцията гарантира социална и здравна сигурност, „особено на жените и децата“. Посочват се проекти за „достъп до основно образование и благополучие в училищата“, осъществявани с помощта на Ч. полумесец, Френския Червен кръст и фонда „Мадад“ на ЕС. Дадени са карти, от които е видно, че в провинцията има множество мъжки, женски и смесени, включително международни колежи. Общественото здравеопазване е основно безплатно (макар и често некачествено). В публичния сектор е налице е мрежа от центрове за първично здравеопазване и болници на много ниски цени. Социалното подпомагане е гарантирано от Конституцията. Правителството предоставя основни услуги като безплатно образование, здравни услуги и хранителни дажби за всички граждани, без дискриминация, включително за завърнали се в страната лица. Третата справка се отнася до общото положение в страната, (в тази част почти изцяло повтаря първата справка), политическата и икономическа обстановка и нивото на здравеопазване. Посочва се известна политическа и социална нестабилност, породена от нестабилността на цените на петрола и коронавируса. Налице е висока безработица. Сочат се отделни атентати на ИД. Налице е влошаване качеството на публичните здравни услуги.

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение. Приел е, че молителката не се позовава на новонастъпили обстоятелства от съществено значение за личното ѝ положение или относно държавата ѝ на произход, поради което на основание чл.76б, ал.1, т.2 ЗУБ не е допуснал последваща молба до производство за предоставяне на международна закрила.

В хода на съдебното производство е взето становище от Агенцията за социално подпомагане. За изготвянето му са били проведени срещи с майката и с децата и домашни посещения. Семейството живее в обзаведена стая в РПЦ-Х.. Здравословно всички са добре, материално са осигурени с най-необходимото. Отделено е внимание на всяко дете. Децата ходят на училище – А. е седми клас, Джихад – шести, А. – четвърти, М. – трети, с изключение на най-малкия А. (на 7 год.), но майката има намерение да го прати на училище следващата учебна година. А., А. и Джихад

тренират във ФК „Х.“. Джихад ходи на курс по английски. Децата са спокойни, неагресивни, уравновесени, с изграден приятелски кръг.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Оспореното решение е връчено на 14.09.2021г., жалбата е подадена до съда на 16.09.2021г., тоест - в срока по чл.84, ал.2 ЗУБ, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от обжалване на административния акт. Поради това същата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган, П. Г. Р., определен за такъв от председателя на ДАБ със заповед РД05-762/09.12.2020г. по чл.48, ал.1, т.10 ЗУБ, спазени са административнопроизводствените правила, в производството, включително при връчване на решението, на молителката е бил осигурен преводач.

Административният орган е разгледал молбата за закрила и изложил мотиви както по отношение лично на молителката, така и поотделно за всяко едно от петте ѝ деца.

Обратно на изложеното в жалбата, административният орган се е произнесъл по заявените в молбата за закрила твърдения и приложените писмени доказателства. Всъщност ответникът, в производство по допускане на последваща молба за закрила се е произнесъл относно предпоставките по чл.8 и чл. 9 от ЗУБ, тоест на практика по същество я е разгледал, но от формална страна не я е допуснал до разглеждане.

Основателно е обаче оплакването, че не е мотивирана преценката по чл.6а от ЗУБ за най-добрият интерес на децата. Самото недопускане до разглеждане на последващата молба не е мотивирано с такава преценка съгласно ЗЗД. Разпоредбата на ЗУБ изисква при прилагането на закона първостепенно значение да има най-добрият интерес на детето, а преценката на най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на ЗЗД. В случая административният орган се е мотивирал със социални доклади и становища на органите, действащи по ЗЗД, по предходни производства, но не е приложил такава процедура в конкретното, ново производство. Съдът намира, че тази преценка следва да се прави и да се отчита актуалното положение на децата и доводи по конкретната молба, а не да се ползва и препраща към вече извършена преценка и социални доклади, датиращи отпреди тази молба и взети предвид по предходни производства. В последващата молба за закрила се посочва за емоционална и психическа потиснатост у децата от страха да се завърнат в страната на произход. Това не е проверено чрез становище на органите по закрила на детето и въз основа на това преценка, както е очертана в закона.

Понятието "Най-добрият интерес на детето" е дефинирано в § 1, т 5 от ДР на ЗЗД и включва- преценка на желанията и чувствата на детето, физическите, психическите и емоционалните потребности на детето, възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена, способността на родителите да се грижат за детето, последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата, други обстоятелства, имащи отношение към детето. Разпоредбата следва да се тълкува и във връзка с прилагане принципа за "висшия интерес на детето", установен в Конвенцията на ООН за правата на детето. Този принцип е от основополагащо значение и именно поради тази причина непълнолетните деца са уязвима група лица по смисъла на § 1, т. 17 от ДР на ЗУБ. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 6а ЗУБ,

съгласно която при прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето, като преценката за най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на ЗЗД. В административния акт липсват мотиви и обсъждане на отделните характеристики включени в съдържанието на понятието „най-добър интерес“. Както се посочи вече в мотивите са изложени констатации от предходни производства на молителката и децата й. Доколкото с новата последваща молба се представят писмени доказателства и се говори за страх от завръщане у децата, именно в този, а не в контекста на установеното по досегашната бежанска история на майката и децата, е следвало да се извърши преценката.

Следва да се има предвид, че съдът е изискал съгласно чл.15, ал.5 от ЗЗД становище от компетентните органи, като в представеното по делото становище се излагат актуални данни за децата, като се оставя на преценката на органа какъв е най-добрият интерес на тези деца в производството по ЗУБ. Тези по актуални данни не са съобразни в мотивите на решението, тъй като към онзи момент такъв не бил изискан от интервюиращия орган.

След получаване на последващата молба за получаване на закрила, се установява, че на основание чл. 15, ал. 5 от Закона за закрила на детето, до Дирекция „Социално подпомагане“ не е изпратено искане за представяне на социален доклад за децата. Становище е постъпило едва след изрични указания на настоящия съдебен състав.

Предвид всичко гореизложено и с оглед, че не е преценяван най-висшият интерес на децата, при разглеждане на допустимостта на последващата молба на Х. Х. А. и малолетните й деца, съдът намира, че следва да отмени Решение № 15 Х/09.09.2021г. на интервюиращ орган на ДАБ-МС като незаконосъобразно.

С оглед на това, че не е овластен да реши въпроса по същество за по нататъшното разглеждане на последващата молба, съгласно чл. 173, ал. 2 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ, делото като преписката следва се изпрати на ответника за разглеждане на молбата за предоставяне на международна закрила и произнасяне по всички основания на търсената международна закрила, след актуализирана оценка на общата ситуация в държавата на произход на децата, включваща положението с основните човешки права, при отдаването на първостепенно значение на висшите интереси на децата, съгласно чл. 6а от ЗУБ вр. §1, т. 5 от ДР на ЗЗД, като се съобрази и представеният по делото социален доклад. Следва изрично да се изиска от органите за социална закрила и да се обсъди заявеното в молбата, че децата "са емоционално и психически потиснати от страха си да се завърнат в страната си по произход". Преценката по чл.6а от ЗУБ за децата А. Х. А., Джихад Х. А., А. Х. А., М. Х. А. и А. Х. А. следва да е конкретна и мотивирана, в контекста на последващата молба за закрила и съгласно очертаното в дефиницията по §1, т. 5 от ДР на ЗЗД.

Мотивиран от горното, Административен съд София-град, Първо отделение, 6-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 15 Х/09.09.2021 г. на интервюиращ орган при ДАБ-МС, с

което на основание чл.76б, ал.1, т.2 ЗУБ не е допусната последваща молба на Х. Х. А., гражданка на И. и децата ѝ А. Х. А., Джихад Х. А., А. Х. А., М. Х. А. и А. Х. А., с рег. № КП – 1339 от 03.08.2021 г. по описа на ДАБ-МС до производството за предоставяне на международна закрила.

ВРЪЩА делото като преписка на компетентния орган на ДАБ – МС за разглеждане и произнасяне по последваща молба, с рег. № КП – 1339 от 03.08.2021 г. по описа на ДАБ-МС при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с мотивите на решението.

Решението не подлежи на касационно обжалване съгласно чл.85, ал.4 ЗУБ.

СЪДИЯ: